



EERSTELIJNSZONE
DENDER



Kick-off Medicatieproject

Geneesmiddelen werken pas goed als je ze
ook goed neemt

Twee gemeentes – elke burger – zes maanden

Berlare - Hamme

Agenda

1. Medicatieproject

1. Geneesmiddelen werken pas goed als je ze ook goed neemt
2. Medicatieschema als oplossing
3. Wat gaan we doen?
4. Enkel samen maken we een succes van het project
5. Wat verwachten we van jou?

2. Campagne

3. Vragen of ideeën?

1. Medicatieproject

Apothekerskring
Dender





1. Geneesmiddelen werken pas goed als je ze ook goed neemt


Feit?

Geneesmiddelen werken pas goed als je ze ook goed neemt

Waarom lukt dit niet?

Elke dag geneesmiddelen nemen is niet voor iedereen even eenvoudig en dit heeft verschillende redenen

- Vergeten nemen (bvb bij geen symptomen)
- Schrik voor bijwerkingen
- Te complex als er meerdere geneesmiddelen zijn voorgeschreven
- Gebruiksaanwijzing niet goed begrepen
- Schrik om afhankelijk te worden van medicatie



Geneesmiddelen werken pas goed als je ze ook goed neemt

Gevolgen?

- Slechts 50% neemt geneesmiddelen zoals voorgeschreven door arts
- 4 à 5,6% van alle ziekenhuisopnames gelinkt aan inname van geneesmiddelen (tussen 103.000 en 145.000 opnames)
- 63,17% van mensen die ontslagen worden uit het ziekenhuis krijgen geneesmiddelenprobleem
- 16% van heropnames binnen de 30 dagen na ontslag uit ziekenhuis is te wijten aan een medicatieprobleem. Bij 65+ is dit 25%. -> 40% is vermijdbaar
- 1 op 2 medicatieschema's uit het ziekenhuis bereikt de apotheker



2. Medicatieschema als oplossing

Wat staat er op een medicatieschema?

Overzicht van huidige medicatie (op voorschrift en niet op voorschrift):

- In te nemen dosis
- Wijze van toediening
- Tijdstip of moment van gebruik
- Duur van gebruik
- Reden

Voor wie is een medicatieschema aan te raden?

- Personen die 5 of meer geneesmiddelen per dag gebruiken
- Iedereen die het moeilijk heeft om zijn geneesmiddelen correct te nemen

Medicatie	Begin	Einde	Frequentie	Type	's morgen s	Ontbijt			10u00	Middagmaal			16u00	Avondmaal			20u00	slapen	Vorm	Opmerkingen
						voor	met	na		voor	met	na		voor	met	na				
Geen																				
PANTOMED 20 MG TABL 100	05/10/2021		dagelijks	chronisch	1													tablet	Indicatie: maagbeschermer	
SYMBICORT TURBOHALER 160MCG/4,5MCG DOSES 3X120	05/10/2021		dagelijks	chronisch	2								2					inhalatie	Gebruiksaanwijzing: indien nodig: 2x2 puffs EXTRA Indicatie: asthma	
PALEXIA RETARD 100 MG COMP 60 X 100 MG UD	17/11/2022		dagelijks	chronisch				1										tablet	Indicatie: Chronische pijn	
BACLOFEN VIATRIS 10MG TABL 50	05/10/2021		dagelijks	chronisch				1		1			1					tablet	Indicatie: Chronische pijn	
PARACETAMOL TEVA 1 G TABL 120 X 1 G BLISTER	21/03/2023		dagelijks	ad hoc				1		1			1			1		tablet	Gebruiksaanwijzing: indien nodig Indicatie: Pijn en/of koorts	
NORTRILEN COMP 50 X 25 MG	17/11/2022		dagelijks	chronisch				2		1								tablet	Indicatie: Chronische pijn	
PALEXIA RETARD 150 MG COMP 60 X 150 MG UD	25/02/2022		dagelijks	chronisch									1					tablet	Indicatie: Chronische pijn	
REDOMEX DRAG 100 X 25 MG	08/02/2022		dagelijks	chronisch									2					tablet	Indicatie: Chronische pijn	
LORATADINE SANDOZ COMP 100 X 10 MG	05/10/2021		dagelijks	chronisch												1		tablet	Gebruiksaanwijzing: in nood, 1 extra 's morgens Indicatie: allergie/ jeuk	
HYLO NIGHT TUBE 5G VERV.1762269	21/03/2023		dagelijks	ad hoc												1		x aanbrengen	Gebruiksaanwijzing: indien nodig, ook bij droge jeukende ogen Indicatie: Ogen	
THEALOZ DUO OOGDRUPPELS 10ML VERV.2506780	19/11/2022		dagelijks	chronisch															Gebruiksaanwijzing: indien nodig, bij jeukende ogen Indicatie: Ogen	
MEDROL COMP 20X32MG	05/10/2021		dagelijks	ad hoc														tablet	Indicatie: allergie/ jeuk	
MOTILIUM INSTANT SMELTABLETTEN 30	05/10/2021		dagelijks	ad hoc														tablet	Indicatie: maaglast	
DIAZEPAM TEVA TABL 25X 5MG	21/03/2023		dagelijks	ad hoc				1								1		tablet	Gebruiksaanwijzing: indien nodig, bij verkramping van de spieren: tot 4/pd Indicatie: spierkrampen	



2. Medicatieschema als oplossing

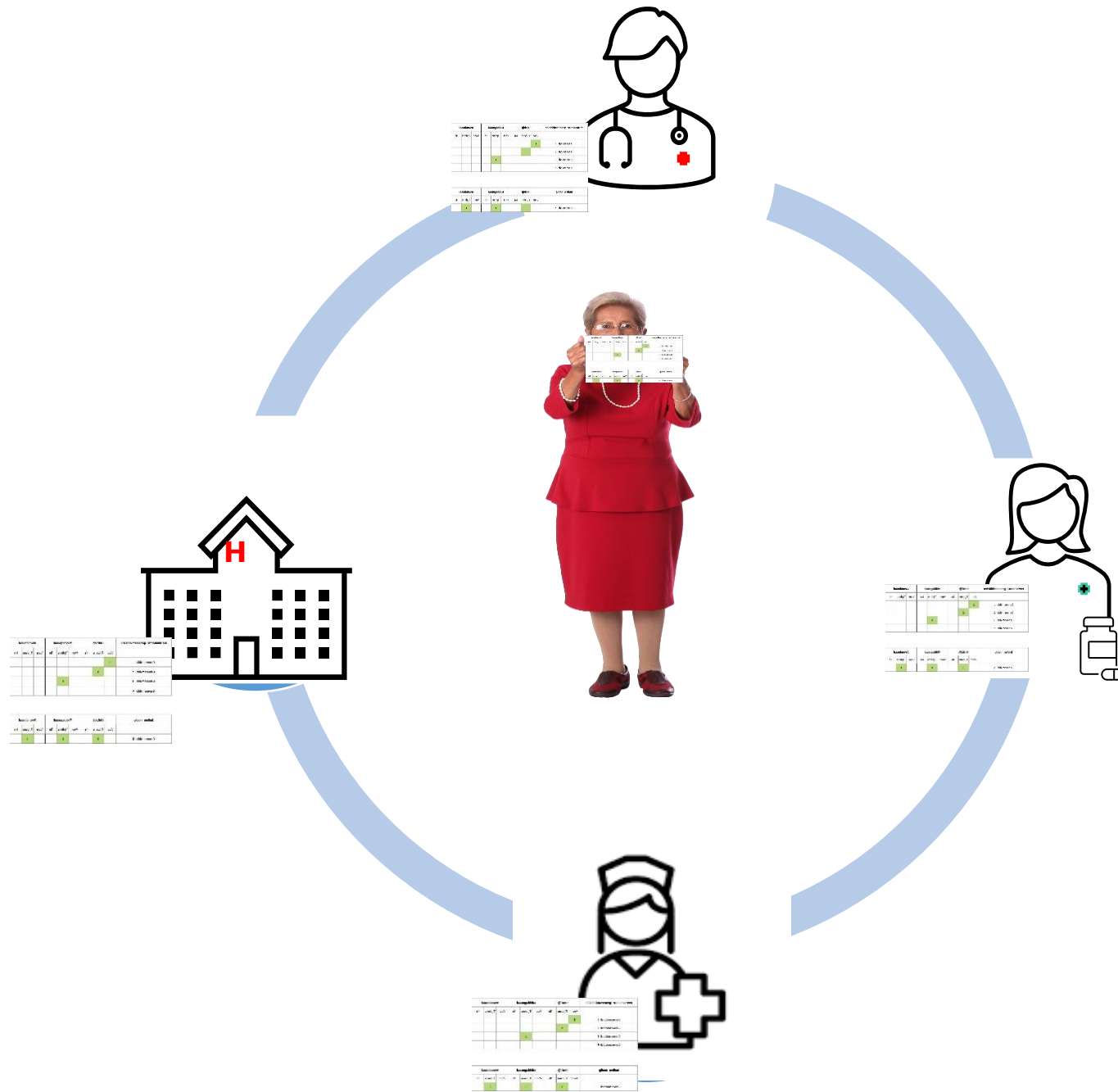
Van wie kan burger een medicatieschema krijgen?

Je krijgt het van de huisarts, van de huisapotheker* of in het ziekenhuis.

Wie zorgt voor een actueel medicatieschema?

Afspraak tussen huisartsen en apothekers in Berlare en Hamme: huisapotheker optimaliseert en maakt geactualiseerd medicatieschema, print bij wijzigingen en laadt op in Vitalink

*Huisapotheker: iedereen die chronisch geneesmiddelen neemt kan een huisapotheker kiezen. Hij begeleidt je bij je medicatiegebruik, volgt die op en zorgt ervoor dat je medicatieschema geactualiseerd is.



Eén patiënt – één medicatieschema – meerdere zorgverleners

3. Wat gaan we hieraan doen?

Medicatieproject bestaat uit drie delen

1. Mediciemapje als drager voor medicatieschema in Berlare & Hamme
2. Sensibiliseringscampagne Gemeente op Schema in Berlare & Hamme
3. Groene Enveloppe (az Sint-Blasius)



Medicatiemapje als drager voor het medicatieschema

Mapje waarin geprinte versie van het medicatieschema past:

- Om mee te nemen naar elke arts of apotheker
- Om mee te nemen bij hospitalisatie
- Om in de Gele Doos (Berlare) te steken
- Om aan thuisverpleging te tonen



Verspreiding vanaf januari 2024 door huisartsen en apothekers in Berlare en Hamme voor iedereen die 5 of meer geneesmiddelen neemt

-> Wie het medicatiemapje geeft (huisarts of apotheker) voegt er een medicatieschema aan toe

-> Bij wijzigingen print apotheker nieuwe versie om in mapje te steken



Sensibiliseringscampagne Gemeente Op Schema

Doel van de campagne?

Elke burger

- kent het medicatieschema
- erkent het belang van het medicatieschema
- heeft een medicatieschema als hij/zij
 - minstens 5 geneesmiddelen gebruikt
 - het moeilijk heeft om geneesmiddelen correct te nemen

Duur van de campagne

6 maanden

Hoe?

- Folders, affiches en banners
- Digitale communicatie
- Pers

DE GROENE ENVELOPPE



WIE, WAT, WAAROM?

= **Wat is de Groene Enveloppe?**

- Pilotproject 'De groene enveloppe' = initiatief vanuit KOVAG en BAF
- In samenwerking met verschillende ziekenhuizen

**DOEL: meer medicatieschema's vanuit het ziekenhuis
→ tot bij de huisapotheker brengen**

HUISAPOTHEKER:

ENVELOPPES SCANNEN → RETOURNERINGSGRAAD

Generieke CNK-Code

SCAN CNK CODE 4575-940



Blijvende sensibilisatie bij apothekers

- CNK code scannen
- Vraag naar medicatieschema



DE GROENE ENVELOPPE = Medicatieschema voor huisapotheker

SITUATIE AZ Sint-Blasius

- In overleg met Team Patiëntveiligheid (samenkomst 4x/jaar)
 - Peter Van Puyvelde = Directeur Verpleging
 - Katrien Goossens = Diensthoofd Verpleging
 - Filip Dumez = Beleidsmedewerker medische directie
 - Ziekenhuisapothekers Klinische Farmacie
- Bespreking klinische farmacie projecten en/of kwaliteitstopics
- TRANSMURAAL PROJECT TUSSEN 1^{ste} LIJN (HUISARTS/HUISAPOTHEKERS) EN 2^{de} LIJN (ZIEKENHUIS)
 - ✓ **MEDICATIEOVERDRACHT** VERBETEREN
 - ✓ **REDUCTIE MEDICATIEFOUTEN** (dubbelmedicatie, interacties,...)
 - ✓ **PATIËNTVEILIGHEID** VERBETEREN



DE GROENE ENVELOPPE = Medicatieschema voor huisapotheker

SITUATIE AZ Sint-Blasius

- Opstart project en uitrol naar ziekenhuisbreed:
 - 2020: G1 en G3 (geriatrie)
 - 2022: G2, R, Z1A, Z1B (reva en interne heelkunde)
 - 2023: N1A, Z3A, N3A, N3B, PAAZ (ortho, long, neuro, cardio en psychiatrie)



→ JUNI 2023 ZIEKENHUISBREED (m.u.z. spoed, pediatrie, materniteit en INZO)

- I.s.m. hoofdverpleegkundige/artsen: gesprek opstart ja/nee? + overdracht gehele verpleegafdeling
- BIJ ONTSLAG: verpleging geeft **GROENE ENVELOPPE VOOR HUISAPOTHEKER** aan patiënt
- VERANTWOORDELIJKHEID PATIËNT: groene enveloppe aan huisapotheker bezorgen

DE GROENE ENVELOPPE = Medicatieschema voor huisapotheker

HUISAPOTHEKER:

- HUISAPOTHEKER: laadt dit schema op in Vitalink (beschikbaar voor alle huisartsen/huisapothekers/ZH)
- ZIEKENHUIZEN: Kunnen Vitalink enkel BEKIJKEN maar **NIET** AANPASSEN
- DAAROM NOODZAAK PAPIEREN SCHEMA BIJ ONTSLAG UIT ZIEKENHUIS IN DEZE DIGITALE WERELD

In 2023 met groene enveloppes en papieren schema's?!?

Uitvlugt, 2021: *This study shows that 16% of readmissions are medication-related, of which 40% are potentially preventable...*

In afwachting van politieke beslissingen en een degelijk werkend systeem, kunnen we niet nalaten hieraan iets te doen.



DE GROENE ENVELOPPE: VERBETERPROJECTEN 2023

- ✓ Sensibilisatie patiënt en zorgverleners: [FILMPJE KOVAG → in AZ Sint-Blasius i.s.m. Revalidatie](#) (feb '23)
- ✓ [Animatiefilmpje medicatieschema](#)
- ✓ Thesisonderzoek Apr. Sofie Van de Velde: 'Communicatie van het medicatieschema tussen het ziekenhuis (AZ Sint-Blasius) en de huisapotheker.' (aug '23)
- ✓ Informatie (+filmpje) op TV schermen op kamer patiënten (sep '23)
- ✓ Poster op de verpleegafdelingen voor patiënten en familie (okt '23)
- ✓ Persbericht AZ Sint-Blasius en KOVAG: 'groene enveloppe voor grotere medicatieveiligheid' (okt '23)
 - In 'De Specialist': [Groene enveloppe: voor veilig medicatiegebruik na ziekenhuisontslag](#)
 - Op 'Medis-feer': <https://www.medi-sfeer.be/nl/nieuws/groene-enveloppe-voor-veilig-medicationgebruik-na-ziekenhuisontslag.html>
- ✓ Interview voor Magazine 'De Apotheker' (nov '23)
 - *Publicatie volgende editie*



VRAGEN OVER JE THUISMEDICATIE?

Geef me aan je huisapotheker! Op de dag van ontslag krijg je de 'groene enveloppe' mee. Daarin zit je actueel medicatieschema en eventueel een bewijs van de elektronische voorschrift(en) die op je elektronische identiteitskaart (eID) staan. Geef de enveloppe bij thuiskomst aan je huisapotheker.

Zo is je huisapotheker ook op de hoogte van eventuele wijzigingen, stopzettingen of opstarten van nieuwe medicatie.

De groene enveloppe helpt zo mee aan een betere medicatie-overdracht en een betere patiëntveiligheid.



meer info op www.azsintblasius.be



DE GROENE ENVELOPPE
medicatieschema voor
voor de huisapotheker

De groene enveloppe bevat een extra afdruk van jouw medicatieschema speciaal voor jouw huisapotheker. Zo is deze ook op de hoogte van eventuele medicatiewijzigingen en/of -aanpassingen tijdens jouw ziekenhuisopname.

Geef me aan je huisapotheker!



**Samen werken aan een
betere patiëntveiligheid**



Meten is weten

- Kent de burger het medicatieschema en de groene enveloppe? (straatbevraging)
- Heeft/gebruikt de gepolymediceerde burger een medicatieschema? (straatbevraging)
- Komen er meer medicatieschema's uit het ziekenhuis bij de huisarts/apotheker terecht? (maandelijks)
- Worden er meer medicatieschema's aangemaakt en geprint meegegeven met de patiënt? (maandelijks)

Meten op verschillende tijdstippen



Sensibiliseringscampagne Gemeente Op Schema

Impact van campagne?

- Nulmeting in Berlare, Hamme en Buggenhout op diverse plekken in december 2023 aan toevallige passanten
 - Medicatieschema gekend?
 - Groene Enveloppe gekend?
 - Gele Doos gekend? (enkel in Berlare)
 - Effectmeting in Berlare, Hamme en Buggenhout op diverse plekken in juni 2024 aan toevallige passanten
 - Medicatieschema gekend?
 - Groene Enveloppe gekend?
 - Gele Doos gekend? (enkel in Berlare)
- Effect van sensibiliseringscampagne? Wat werkt? Wat niet?

Nulmeting Hamme/Berlare/Buggenhout

Reeds gedaan tijdens:

- Slaatje Praatje Berlare
- Markt Buggenhout

Nog op de planning:

- Bib Berlare
- Bib Buggenhout
- Cafetaria WZC Hamme
- Markt Hamme
- Slaatje Praatje Overmere





Voorlopige bevindingen nulmeting – opgelet: op basis van 40 respondenten !

- 12,5 % koopt wel eens online medicatie
- 22,5 % heeft al medicatie gekocht/gebruikt zonder overleg met arts en/of apotheek
- 47,5 % weet wat een medicatieschema is
- 0% weet wat een groene enveloppe is
- Bij de 60+ in Berlare kent 50% de gele doos
- Binnen de doelgroep die 5 of meer medicamenten liggen de resultaten ook in deze lijn
 - Kopen niet online
 - 22,2% koopt/gebruikt zonder overleg
 - 55,5% weet wat een medicatieschema is



4. Enkel samen maken we een succes van dit project

- Lokaal bestuur
- Zorgverleners
- Welzijnswerkers
- Verenigingen en middenveld
- Ziekenhuis





We hebben ons goed voorbereid

Samenwerking tussen zorgverleners:

- *afspraken gemaakt tussen huisartsen en apothekers via MFO*
- *overlegd met verpleegkundigen*
- *besproken in de cluster zorg*

Met andere partners:

- *afspraken met lokale besturen*
- *ronde tafel met het middenveld*

Iedereen kan bijdragen



5. Wat verwachten we van jou?

Als professional

- Vraag naar het medicatieschema in contact met burger
- Agenderen op intern overleg – vraag een spreker via ELZ Dender
- Externe communicatie naar leden, gebruikers via eigen website/nieuwsbrief

Als lid van een vereniging

- Agenderen bij activiteiten – vraag een spreker via ELZ Dender
- Externe communicatie naar leden via website/nieuwsbrief/ledenblad



2.Campagne materiaal

Op papier

- Folders (mee te nemen of te bestellen bij ELZ Dender)
- Affiches (mee te nemen of te bestellen bij ELZ Dender)
- Banners (te lenen bij ELZ Dender)

Digitaal

- Info over medicatieschema om over te nemen in ledenblad/nieuwsbrief/website
- Folders en affiches
- Afbeelding digitale schermen in wachtzalen, loketten,....

op www.eerstelijnszone.be/opschema

Papieren campagnemateriaal

Folder



Affiche (A3)



Rolbanner



Digitaal campagnemateriaal

Folder



Affiche (A3)



Digitale schermen
(horizontale afbeelding)



3.Vragen of ideeën?





Algemene vragen over het medicatieproject?

- 052/69.03.28
- info@elzdender.be
- www.elzdender.be

Vragen over rol van huisarts in het project?

- Huisartsenkring Vehamed
- 052/20 09 90
- Secretariaat@vehamed.be

Vragen over rol van apotheker in het project?

- Apothekerskring Dender
- Marleen.Haems@kovag.be
- 09/235 76 28

Vragen over Groene Enveloppe?

- Apotheek az Sint-Blasius klinische farmacie
- 052/25 10 47